

טועמיה - חיים

לחיות עם הזמן בשבת קודש

פרשת נצבים תשע"ח הרב מרדכי אלון שליט"א

נערך משמיעה ע"י תלמידים

ניצבים וקיימים - לסעודה ראשונה

השנה שחלפה לכלים ('תכלה') אשר בתוכם יופיעו כל הברכות של השנה החדשה, הבאה עלינו לטובה.

מהלך ארוך

את הפיוט הזה, שנכתב כפיוט לערב ראש השנה ואף מודפס ברוב המחזורים, כותב המחבר, הרב אברהם חזן זיע"א, על פרשתנו זו. הוא מזכיר בה -

בְּרִיתוֹ שָׁמַר לְכֶם

הוא מצטט מן ההפטרה -

סֵלוֹ סֵלוֹ מְסֻלוֹתֶיהָ...

הוא מזכיר את תוכחות הפרשה - שהרי זוהי הפרשה הסמוכה תמיד לראש השנה, ובאם נתפוס את הסוד נבין כי יש כאן מהלך אחד ארוך, הפותח כבר בפרשת 'ראה', מגיע ל-'ניצבים' ומסתיים ב-'וילך' -

רְאֵה אֲנֹכִי נֹתֵן לְפָנֶיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וְקִלְלָה.⁵

וכן -

**הַעֲדֹתִי בְּכֶם הַיּוֹם אֶת הַשְּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמְּוֹת
נֹתֵתִי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה וְהַקִּלְלָה...⁶**

קללה, לא פאשלה

הקללה איננה 'טעות בייצור', איננה 'פאשלה' בתוכנית. הקללה היא בעצם אותו הדבר המתוכנן, אותה ברכה עליונה וגבוהה ונישאה שאין לנו כל כח לקלוט אותה ואנו צריכים לעשות הכל כדי שהיא לא תוכל כלל להופיע בעולם, אך משהיא כבר מופיעה בעולם באופן הקשה - היא בעצם נועדה להיות הכלי שמתוכו תהיה לברכה משמעות ניצחית. שהחיבור שבינינו לבין האינסוף ב"ה, לא יהיה מותנה בשום דבר, שהבחירה שלנו בטוב שבאה גם מתוך הפגישה עם הרע - תהיה בחירה מוחלטת ואפילו לא כמו בבחירת המלאכים הגבוהים, שבאמת אינם בוחרים אלא 'מתוכננים' בבחירתם

קללות וייסורים - מציבים ומקיימים

כשמה של הפרשה, גם תוכם של הפסוקים הפותחים אותה הינו יציבות וקיימות. כך בתחילת קריאת 'ראשון' -

אַתֶּם נִצְבִּים הַיּוֹם כְּלָכֶם...¹

וכך בתחילת קריאת 'שני' -

לְמַעַן הִקְיַם אֲתָךְ הַיּוֹם לֹא לְעָם...²

'יציבים' ו-'קיימים' הכונה היא לחזק, לחוסן. אבל מה עושה אותנו ליציבים וקיימים כאלו? בפשטות הכוונה היא לברית -

לְעִבְרָךְ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֶיךָ וּבְאֱלֹהֵי...³

הברית עושה את זה לבר תוקף, מבלי צורך שזה יהיה תלוי בשום דבר. ברית כורתים כאשר רוצים לומר - 'הקשר הזה, מערכת היחסים הזו, איננה מותנית בשום דבר. יש ברית הכרותה בין הצדדים והיא תקפה תמיד'.

אך בואו נראה את דברי רש"י המופלאים השומע בפסוק יותר את האֵלָה מאשר את הברית. אחרי כל האֵלֹת והתוכחות של פרשת 'כי תבא' באה התורה על פי הבנת רש"י ואומרת -

...והקללות והייסורים מקיימין אתכם ומציבין אתכם לפניו...⁴

כמה שהמשפט הזה קשה וכמה שמורגשת בתוך תוכנו עוצמתו. מה שהופך אותנו לניצבים, לקיימים, מה שהופך את הקיימות הזו לבת תוקף כל כך מופלא הם הקללות והייסורים.

תכלה שנה וקללותיה

בשיעור השבועי שלנו עסקנו בפיוט הנפלא 'אחות קטנה', החורז בפזמון הידוע -

תְּכַלֶּה שָׁנָה וְקִלְלוֹתֶיהָ - תִּחַל שָׁנָה וּבְרִכּוֹתֶיהָ.

ואמרנו שמשמעות המושג הזה - 'תכלה שנה וקללותיה' - איננו רק 'שתסתיים כבר השנה והקללות והצרות שהיו בה', אלא יש פה דבר נוסף, עמוק ונורא - שיהיו כל הקללות של

¹ דברים כ"ט, ט.

² שם, י"ב.

³ שם י"א.

⁴ רש"י, שם י"ב.

⁵ דברים י"א, כ"ו.

⁶ שם, ל', י"ט.

לחסד, ליעודם כמלאכים. הייסורין מעמידים אתכם ומציבים אתכם, ומכוחם 'אתם ניצבים היום' -

כיום הזה שהוא קיים והוא מאפיל ומאיר...⁷

תכונתו של יום, של יממה, 'ויהי ערב ויהי בקר יום אחד',⁸ היא שיש בו הארה ויש בו האפלה גם יחד, ורק משניהם יחד נוצר המושג 'יום'. 'אתם ניצבים היום' - 'כיום הזה שהוא מאפיל ומאיר', והקללות והייסורים מקיימים אתכם ומציבים אתכם לפניו.

ואנחנו, תפקידנו הוא להתפלל - 'רבנו של עולם, שלא על ידי ניסיון נוסף וייסורים נוספים יבואו הדברים. שהכל יהיה באופן של 'שנה טובה ומתוקה' - מתוקה ממש, שהכל יתמתק והכל יהיה לטובה', אבל משנבחננו בייסורים, הרי שלא באו אלה אלא כדי להפוך אותנו לניצבים ולקיימים!

שנה טובה ומתוקה

אילו דברים מופלאים הם, בהם פותח רש"י את הפרשה הקצרה והנוראית שלנו, פרשת ההכנה לראש השנה ולכל השנה שתבוא עלינו לטובה ולברכה - כאשר אנו נהיה קיימים ויציבים, ובעז"ה נזכה לראות שנה של גאולה שלמה, כתיבה וחתימה טובה.

הרבי מליובאוויטש זיע"א היה מקפיד לומר כי יש לברך לא רק ב-'שנה טובה' אלא ב-'שנה טובה ומתוקה', כי ידוע שכל מה שעושה הקב"ה הוא עושה לטובה, ואפשר לדרוש כך גם על כל הצרות שגם הן לטובה - אבל אנחנו לא רוצים דרשות. אנחנו רוצים 'טוב' במובן הברור והפשוט, המתוק.

הנה אנחנו כבר ניצבים, אנחנו כבר קיימים, ומבקשים -

זכרנו לחיים, מלך חפץ בחיים... למענך אלקים חיים.

לחיים טובים ומתוקים תכתבנו.

⁷ רש"י, שם.

⁸ בראשית א', ה'.

מה בין ברית הנצח והרייטינג - לסעודה שניה

שיזכיר לנו את זה - בטוב או במוטב. מי שמסתובב קצת בארצות פולין או אוקראינה רואה בעיניו מכל פינה את דמי אחינו הזועקים אלינו מן האדמה ומזכירים לנו היטב זו ברית שהקב"ה כרת ואנחנו כאילו כפויים להיות בה.¹⁴

הכל יכול - איננו יכול

אך אז ממשיך רש"י ואומר - כיון שהוא נשבע לנו ולאבותינו שלא להחליפנו באומה אחרת, הרי שהוא קושר אולנו אליו בשבועה זו מכיון שהוא לא יכול להפרד מאיתנו, להשתחרר מאיתנו. שמענו מה כתוב פה? הכל יכול לא יכול. הכל יכול ברוך הוא וברוך שמו אינו יכול להיבדל מאתכם!

כמה מילים אלו יכולות לאכזב את מאמיני הדתות הנפסדות, אותם 'נאורים' ימח שמם, הטוענים שהקב"ה כביכול החליף אותנו באחרים... הוא לא יכול להיבדל מאיתנו!

זו ברית נצחית - כביכול הקב"ה אוסר את עצמו כך שהוא לא יכול להיפרד מאיתנו ולהחליפנו באומה אחרת.

נו, ואיך זה קשור לפסוק בו פתחתנו - 'הנסתרות...?'

לקרב את לא לעגל פינות

לכאורה, אם רוצים לשמור על הברית הזו, צריך לדאוג מראש שיהיה רייטינג לזה, שנדאג לכך שיהודים לא יוכלו להיבדל, שנקבל את כולם, שלא נדון בחטאים המתוארים לפני כן, שבתני דין לא יסקלו ולא יהרגו כי הרי צריך לשמור על נצח ישראל - לעשות הכל כדי לשמור על כך!

אך כאן בא הפסוק ואומר - 'הנסתרות ל-ה' אלו קיננו'. הקב"ה יודע איך לשמר ולדאוג לברית הזאת. מה התפקיד שלנו? אנחנו צריכים לפעול בנגלות לנו ולבנינו לעשות את כל דברי התורה הזאת. אומר הספורנו -

אבל בנגלות הדבר מוטל עלינו ועל בנינו וראוי לנו לעשות את כל דברי התורה הזאת לענוש החוטאים.¹⁵

זה מדהים - איך בעצם מסתיימת פרשת הברית? זה נראה לכאורה לא הגיוני. באופן רגיל, מי שרוצה לשרוד, לשמור על עצמו ועל עמו, מן הסתם יכנס את כולם, הוא יעגל פינות, יוותר, ינסה בניגוד למשנה האומרת 'אוהב את הבריות ומקרבן לתורה', הוא דווקא - אוהב את הבריות ומקרב את התורה אליהן כי 'מה יהיה עם התורה אם לא נקרב אותה - אליהם, אל כולם?'

אך הנה באה פרשת הברית ואומרת בדיוק להיפך - 'חבר'ה, הקב"ה יתגבה. הוא יודע איך לנהל את המערכת שלו. נצח ישראל לא שיקר ולא ישקר. הכל יכול אינו יכול להתנתק

הנסתרות ל-ה' אלקינו

חציה הראשון של הפרשה עסק בברית הגדולה -

אַתֶּם וְנַצְבִּים הַיּוֹם כְּלֶכֶם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם ... לְעִבְרֶיךָ בְּבְרִית ה' אֱלֹהֶיךָ וּבְאַלְתֵּי אֲשֶׁר ה' אֱלֹהֶיךָ כָּרַת עִמָּךְ הַיּוֹם.⁹

ולאחר תיאור הברית הנצחית הזו בינינו לבין הקב"ה, בא הפסוק המפורסם, המחייב הבנה באופן כללי ועוד יותר בהקשרו עם סיומה של הברית האמורה -

הַנְּסֻתָּרֹת ל-ה' אֱלֹהֵינוּ וְהַנְּגַלֹּת לָנוּ וְלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לְעֲשׂוֹת אֶת כָּל דְּבָרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת.¹⁰

על פניו, הפסוק מובן - הנסתרות, הדברים שאין לנו מבינים בהם, הם ל-ה' אלו קיננו, ואילו הדברים הנגלים - לנו ולבנינו לעשות את כל דברי התורה הזאת. אבל זה הסבר פשטני מדי - מה הוא בא להגיד? ואיך זה קשור לכל פרשת הברית המופלאה?

במעמד צד אחד

ההסבר המופלא הבא, לקוח ממכלול דברי הפרשנים הראשונים,¹¹ והוא יסודי מאד בהבנת הפרשה - בעצם, מה אמר הקב"ה ב-'אתם ניצבים היום כולכם?' רש"י מבאר את דבריו במילים הבאות, ב'פשוטו של מקרא' -

לפי שדבר לך ונשבע לאבותיך שלא להחליף את זרעם באומה אחרת, לכך הוא אוסר אתכם בשבועות הללו, שלא תקניטוהו, אחר שהוא אינו יכול להבדל מכם...¹²

כלומר, הקב"ה נשבע לנו ולאבותינו. בעצם הברית הזו איננה ברית במובן הקלאסי של חוזה עם שני צדדים. כן, יש כאן שני צדדים אבל כמו בכל חוזה רציני בשורות הראשונות בחוזה, בהגדרות, כתוב פה -

כִּי אֵת אֲשֶׁר יִשְׁנֶה פֶּה עִמָּנוּ עִמָּד הַיּוֹם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵינוּ וְאֵת אֲשֶׁר אֵינְנוּ פֶּה עִמָּנוּ הַיּוֹם.¹³

כלומר - זו ברית שצד אחד בה כלל איננו נמצא במקום בעת חתימתה. נו, ואיך זה בדיוק יחייב אותנו? זו בדיוק היתה טענתם של כל מי שביקש להתנתק במהלך ההיסטוריה מיהדותו - 'מה אני קשור לפה? אני לא חתמתי עם שום דבר', אך נצח ישראל הוא המחבר כל יהודי באשר הוא - אל הנצחיות של עמנו, אל הנצחיות של התורה, וכאשר אתה שוכח שאתה חלק מהברית הזו עם הקב"ה - יש תמיד מי

⁹ דברים כ"ט, ט'-י"א.

¹⁰ שם, כ"ח.

¹¹ הספורנו ואחרים

¹² רש"י, שם, י"ב.

¹³ דברים שם, י"ד.

¹⁴ השיחה נאמרה על רקע חזרתו של הרב מביקור בן שבוע בקברי צדיקים בפולין ובאוקראינה (לרגל ח"י אלול).

¹⁵ ספורנו, שם, כ"ח.

פה עמנו היום. איך זה קורה בפועל? - זה כבר במסגרת 'הנסתרות ל-ה' אלקינו'.

אז מה החלק שלנו בברית הזו? מה עלינו לעשות? בצידה של אהבת ישראל גדולה, אנחנו צריכים לזכור שאין אנו יכולים לעגל פינות. מי שבאמת אוהב את הבריות לא מקרב את התורה אליהם אלא הוא יודע שמה שטוב לבריות באמת היא התורה האמיתית. תורה מזויפת, שאיננה אמיתית, איננה טובה לבריות.

אמא שאוהבת את ילדיה לא נותנת להם אוכל טעים שאיננו בריא. ומהו אוכל בריא? את זה קובע רק נותן התורה!

'אוהב את הבריות' האמיתי יודע שה' 'בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את התורה' ולרגע אחד הוא אינו מחפץ בקצוות - ונצח ישראל לא ישקר!

מעמו. אבל אתם עשו צדק, עשו משפט. אתם קיימו את כל מה שכתוב בתורה, ואם נדמה לכם שלהתייחס לתורה ברצינות זה מוריד קצת מרייטינג ההמונים שלה, ולכן צריך להיות קצת יותר 'מחמדים' - נצליח לשמור על החיבור והקישור לעם אז עיינו נא בהיסטוריה ותראו מה נשאר מכל אותן רפורמות שאמרו ש-'כדי לשמור על היהודים בואו נוותר פה ושם קצת על תורת היהודים'...

אוהב את הבריות - מקרבן לתורה

האין זה גיוואלד הפרשה הזו? 'אתם נצבים היום כולכם' - זה יישאר לעד ולעולמי עולמים, וגם אם תכתבו טריליון 'מאמרים' מלומדים ו-'מחקרים' - אין לכם מושג איך זה מתרחש. זו ברית שהקב"ה כורת עם אשר ישנו פה היום ועם אשר איננו

שתי הארות בענין התשובה - לסעודה שלישית

רעי ואהובי, הפעם הראשונה שבה מופיע מושג התשובה כאן בפרשה היא כתשובה לשאלת הלב הזו. ולא רק כתשובה לשאלה היא מופיעה כאן אלא גם במובן של יישוב הלב, שובה ונחת. הלב סוער ולא תמיד הוא מבין לגמרי מה הוא מחפש בכל המקומות אשר 'הדיחך' ה' אלקיך שמה', והתשובה האמיתית היא זו - תשובה.

תשובה – בידי האדם

למה? כי העולם הזה נברא כדי שאני אוכל להשיב אותו עוד ועוד ועוד - 'עד ה' אלוקיך'. התשובה לכל השאלות היא התשובה במובן 'לשוב עד ה''. הדרך שדרכה מתגלה תשובת העולם למקורו עוברת דרך הקללות והייסורים, דרך הברכה והקללה של 'הדיחך' ה' אלהיך שמה', ומכל החושך הזה - רק אתה האדם, רק עם ישראל, נצטווית לתת את התשובה לשאלה הגדולה.

מלאכי מעלה לא יכולים להשיב את העולם למקורו מכל כך למטה, גם לא בעלי החיים ואף לא גרמי השמיים. 'והשבות אל לבבך' - התשובה לשאלה היא בידי האדם והיא עד ה'.

תשובה לא רק במובן של 'RETUR' או חזרה (REPITNESS) אלא תשובה אל ה' במובן הראשוני - תשובה כדוגרי לשאלה. זו תשובה לשאלה שהאדם שואל את עצמו ושיכולה ליישב את לבבו.

איך אפשר לשנות את העבר?

עד כאן חלק א'. חלק ב', הנקודה השניה, קשורה למהות התשובה עצמה. כולנו יודעים שפעולת התשובה, ובעיקר תשובה מאהבה, היא רטרואקטיבית - שנעקר החטא משורשו ו-'זדונות נעשות לו כזכויות', והאמת היא שזה דבר תמוה - הרי הכלל הבסיסי בעולם הוא שהתוצאה באה אחרי הסיבה, ואם כן, איך יתכן שהתשובה תהיה סיבה ותוכל לעקור את העבירה שכבר נעשתה זמן רב לפני כן? איך התשובה המאוחרת יכולה לעקור ולשנות דבר שקדם לה?

התשובה לזה שייכת גם היא לעומק מושג התשובה. אכן פעולה לא יכולה לפעול על דבר שקדם לה. זה מנוגד להיגיון. אך כאשר מדובר לא בדבר חדש, אלא בבירור וגילוי של מה שהיה קיים לפני כן - הרי שפעולה חדשה, מאוחרת, רק תברר ותלבן את מה שהיה לפני כן.

ממש כמו ההכנות לראש השנה ולעשרת ימי תשובה, עוסקות קריאות 'רביעי' ו-'חמישי' של פרשתנו, בעשרה פסוקים, בפרשת התשובה -

וְשָׁבְתָּ עַד ה' אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹלוֹ...¹⁶

מן הפרשה הזו לומד הרמב"ן¹⁷ את מצוות העשה של התשובה, וכל מושג התשובה מופיע פה בפרשה. שבע פעמים מופיע הפועל ש.ו.ב. בפרשה זו.

תשובה לאיזו שאלה?

נאיר רק שתי הארות קצרות ומופלאות המופיעות בקריאתנו. הפעם הראשונה שהפועל מופיע בפרשה נראית כלא כל כך קשורה למובן הרגיל. אני עוד יכול להבין כי הכוונה במילים 'ושבת על ה' אלהיך', ו-'ואתה תשוב אל ה'' היא במובן של 'חזרה בתשובה' - לשוב אל ה' או עד אליו, אבל מה הכוונה במילים הפותחות את 'רביעי' -

וְהָיָה כִּי יָבֹאוּ עָלֶיךָ כָּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הַבְּרָכָה וְהַקְּלָלָה אֲשֶׁר נָתַתִּי לְפָנֶיךָ וְהִשְׁבַּתְּ אֶל לְבָבְךָ בְּכָל הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִדִּיחָךְ ה' אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה.¹⁸

כאן אתה לא שב אל ה' או עד אליו אלא אתה משיב אל לבך. בתרגום לאנגלית היינו אומרים שהתשובה המתוארת כאן היא במובן של ANSWER - תשובה על שאלה שנשאלה.

אך אולי כאן נמצא הקוד לפתרון החידה המופלאה הזו, חידת העולם; מכאן נבין שהמושג 'תשובה' הרגיל, זה של לשוב בתשובה, של עשרת ימי תשובה אך גם זה במובן של תשובה לשאלה - הוא אותו מושג. נבאר;

'מה התכלית של זה הכאב?'

הפסוק אותו ציטטנו לעיל, המדבר על מה שיקרה כאשר נהיה נידחים בין הגויים, כאשר תבואנה עלינו הקללות ח"ו או הברכות - לא חייב להתקיים רק כאשר נהיה פיסית בין הגויים. זה יכול להתקיים בכל בוקר שהוא קצת אפל או שחור, שאין מה לעשות - כך באמת קורה פעמים רבות. ואז אתה שואל את עצמך את השאלה הקשה באמת - למה? בשביל מה אני צריך את כל הסיפור הזה? מה אני מחפש פה? אני מוכן לוותר על הכל. מהי הברכה ומהי הקללה? למה אני צריך את כל ההתמודדויות הקשות האלה? מה התכלית של חיי? האם לא היה טוב יותר לנשמה שם למעלה, תחת כיסא הכבוד? אולי 'טוב מותי מחייו'?

¹⁶ דברים ל', ב'.

¹⁷ ע' רמב"ן על התורה, דברים שם, י"א.

¹⁸ שם א'.

ההצגה האמיתית

והתשובה העמוקה היא - לא, אין זו הצגה. ההצגה היא השנה כולה, מה שהיה לפני כן. האמת היא התשובה שאנחנו עושים. התשובה האמיתית באה לגלות שבעצם אני לא מחדש כלום אלא רק מגלה את מה שהיה כך אך לא בא לידי ביטוי.

הנה כך שתי הערות בעולמה של התשובה - האחת כי התשובה היא גם תשובה לשאלה, לשאלת הלב, ובנוסף התשובה היא גם הגילוי הכי פנימי של מה שבאמת מונח בתוך תוכי ולכן אף פעם לא מאוחר לשוב. אף פעם.

הוצאה לפועל

תשובה, במובן העמוק שלה, אומרת שכל יהודי מצד פנימיותו ומהותו הוא טוב, הוא קודש, אלא שבזמן החטא המציאות האמיתית היא זו שנעלמה, ואז יכולה התשובה, הפעולה המאוחרת, לבוא ולפעול למפרע - כי היא איננה פעולת דבר חדש אלא רק מבררת את הדבר הקודם, שפשוט לא הצליח להתגלות באופן ממשי. התשובה מוציאה אל הפועל את מה שהיה רק שלא התגלה כמו שצריך.

וזוהי אולי התשובה לשאלה שאנחנו תמיד שואלים את עצמנו - אוטוטו אנחנו נכנסים לראש השנה, לעשרת ימי תשובה וליום כיפור, ולפעמים יש תחושה שכל הקבלות שאנחנו מקבלים על עצמנו בימים האלו, החומרות וההקפדות - אולי זה בעצם הצגה? אולי בעצם אנחנו יודעים שלא נוכל לעמוד בזה

- הרשמה לקבלת "טועמיה" במייל מדי שבוע - בכתובת: <http://eepurl.com/bC00Hn>
 - מידע ושיעורים נוספים של הרב באתר: <https://haravelon.co.il>
 - לקבלת שיעור יומי קצר על הפרשה בוואטסאפ, שלחו שם ושם משפחה לנייד -052-6071400
- f 'ארגון התחברות' - גם בפייסבוק!

זמני כניסת ויציאת השבת:

- ירושלים - 18:20 | 19:32
- תל אביב - 18:35 | 19:32
- חיפה - 18:29 | 19:32
- טבריה ומגדל - 18:32 | 19:30
- באר שבע - 18:37 | 19:32

נס"ד

בית ועד ומדרש ירושלים

בראשות הרב **מרדכי אלון שליט"א**
רח' המלך ג'ורג' 59, ירושלים

"עת שערי רצון" - ערב שבת "שובה"

התוועדות מוסיקאלית ומעמד סליחות עם הרב

יתקיימו אי"ה ביום חמישי ד' תשרי (13.9.18)
בבית המדרש - ירושלים רחוב המלך ג'ורג' 59 (מול היכל שלמה)

התכנסות בשעה 22:00 - התחלת התוועדות
סליחות בחצות ליל (מתחילים ב 24:20)
כולם מוזמנים - גם כלי נגינה יתקבלו בשמחה!
עזרת נשים פתוחה

יום הכיפורים תשע"ט

18:05 הדלקת נרות כניסת החג.
תפילה זכה/ לך אלי תשוקתי
18:25 כל נדרי
לאחר התפילה יתקיים שיעורו של הרב בענייני דינא.
7:15 שחרית (קורבנות).
10:00 יזכור (משוער) ותפילת מוסף.
15:50 מנחה.
שיחה לקראת נעילה.
17:15 נעילה
19:17 סיום הצום וציאת החג.
- כיבוד קל.

למעוניינים בסידורי לינה (ולגברים בלבד), על כל אחד לדאוג למזרן לעצמו. ישנה אפשרות לארוח חוזר למשפחות, בכל מקרה נא לפנות בהקדם במייל bevadmj@gmail.com

לסידורי ישיבה ביום הכיפורים: haravelon.co.il

נא להביא מחזורי תפילה עזרת נשים פתוחה.